

PŘÍLOHY. *)

PŘÍLOHA A. (Z Brázova rukopisu v majetku prof. Dra Gruhery.)

Jak si Dr. Fr. Lad. Rieger představoval upotřebení odkazu Karla Riegra.

(Věrný opis dle zbylého náčrtku mnoho proškrtávaného a pomocí virgulí doplňovaného, jenž pochází z posledních let života pisatelova.)

„Odkaz Karla Riegra věnovaný národu českému budiž věnován cele a nedílně hospodářskému povznesení národa českého hlavně ve směru průmyslovém a obchodním, poněvadž právě v tomto oboru pokrok jeho nejvíce podpory potřebuje, ježto v jiných oborech jest o pokrok už lépe postaráno a poněvadž se dá předpokládati, že tímto způsobem intencím zakladatele, kterýž sám v tom oboru působil a z něho možnosti k tak památnému odkazu nabyl, bude nejvěrněji vyhověno.

K tomu cíli zakládá se z odkazu Karla Riegra — pod ochranou sl. výboru zemského — na uctění 50letého panování císa. Fr. Josefa

Českonárodní akademie průmyslová Karla Riegra
- v Praze.

Akademie tato má podporovati hospodářský pokrok národa českého a rozkvět jeho blahobytu hlavně na poli průmyslovém a obchodním všemi prostředky, jež kuratorium jeho za přiměřené uzná — zejména:

a) Sestředěním vědeckých a praktických odborníků českých tohoto směru v jeden sbor, v němž by sloužili úkolu společnými úradami, publikacemi a přednáškami.

b) Vysíláním na náklad fondu akademie mladých sil nadaných a potřebnou školní přípravou opatřených z národu českého do cizích závodů, aby nabývali tam zkušeností.

*) Veškeré přílohy otisknuty věrně dle původních rukopisů resp. tisků.

pak ve vlasti československé podobné, na výši průmyslové a obchodně nejpokročilejších národů stojící buď výnosně nebo rozmnožení blahobytu lidí sloužící dopravní, zdravotní a humanní závody zakládati nebo řídit anebo závody stávající zvelebiti mohli.

Neméně mohou se vysílati podporou akademie průmyslové dělníci všeho druhu, aby pracující v pokročilých závodech cizích způsobům práce vydatně se přiučili a takové domů zavedli.

V obojím tomto případě má se vyžádati od stipendistův čestný závazek, že po určité lhůtě vědomostí nabyté domácímu průmyslu věnovati chtějí.

c) Povzbuzování ke zřízení spolků podnikatelských a jejich podporování mravní a pokud možná i hmotné.

d) Dopisování a poradění se s vynikajícími znately naměřeného oboru.

e) Vypisování cenných otázek o nejlepšímu zužitkování ku zvýšení národního bohatství, jež příroda v zemích koruny české poskytuje a o založení výnosného průmyslu na přirozeném základě.

f) Znalecké zkoušení, odměňování a podporování k cíli uvedení do života nových nálezu rodákův, kteréž výrobu statků a jmění národního zvelebily, blahobyt lidu rozšířily a čest jména českého zvýšiti mohou.

Všelike jiné cesty a podniky, kteréž ovšem vždy bez porušení základního kapitálu a s vyloučením cílů podstatně politických kuratorium za platné podpory řečeného úkolu akademie uzná a jež výbor zemský schválí.

Základní fond odevzdá se výboru zemskému, aby jej bezpečně spravoval, o jeho zachování pečoval, aby jeho obrácení k jiným úkolům než ty, jež v tomto statutu jsou vytknuty, nedopustil a aby dary a odkazy jiných vlastenců k těmž či k takovému účelu, nebo k některému speciálnímu zde naznačenému účelu věnované, přijímal, bezpečně opatroval a k ustanovenému upotřebení přivedl.

Akademie má členy skutečné, kteří od kuratoria takovými byli jmenováni buď pro vynikající zásluhy o zvelebení průmyslu neb obchodu v národě českém.

Členy čestné, kteří pro zásluhy, které si získali o akademii samu podporováním snah jejich stipendistů radou nebo podporou a doporučením jejich anebo věnováním většího základu neb ročního příspěvku k akademii průmyslové, byli valnou hromadou za takové přijati.

Členy pomocné, kteří podobnými zásluhami, ač v míře skrovnější tímto čestným titulem od kuratoria byli poctěni.

Přímou péči o zdar akademie vede kuratorium sestávající z předsedy, místopředsedy a pěti kuratorů jmenovaných od vykonatele odkazu Riegrova. Tomuto kura-

toriu náleží jmenovati vždy napřed jednoho nebo dva náhradníky, kteří ihned po smrti některého člena kuratoria do tohoto vstoupiti a práva i povinnosti kuratorů vykonávají mají.

Kuratorium má předseda svolávati měsíčně alespoň jednou aneb i častěji, když toho potřebu uzná.

Ročně jednou okolo nového roku má svolati předseda všechny členy k valné hromadě, které se má předložiti zpráva o činnosti a úspěších akademie za rok právě minulý. Při té příležitosti mají se zavést přednášky odborníků o zájmech a potřebách průmyslu a obchodu českého. Zároveň mohou v tom směru členové činiti a odůvodniti návrhy, které by se úkoly akademie úspěšněji prováděti mohly, které pak kuratorium v úvahu vzíti a v mezích stanov prováděti může. Valné hromadě přísluší též právo po návrhu kuratoria tajným hlasováním nové členy akademie jmenovati.

Kuratoriu přísluší právo ke každé poradě své a před jakýmkoli usnesením znalce pozvati, kterým může uděliti titul pomocný člen české akademie.

Mimočeské podporovatele snah české akademie může kuratorium samostatně nebo usnesením valné hromady jmenovati čestnými členy akademie.

K valným hromadám akademie může kuratorium pozvati všeliké hosty s právem poradným, od kterých se může nadíti, že by udělili moudré rady nebo podporu snah její aneb že by jich práce ústavu aspoň vážně zajímala a že by účastenství jich věci k prospěchu býti mohlo.“
